„ADEVĂRURI PE FRUNZE DE ARȚAR”

Mi-a produs o deosebită bucurie noua carte a bunului meu prieten **Iacob Cazacu-Istrati,** apărută în condiții grafice deosebite la **Editura „Prometeu” din Chişinău, 2013**, prefațată de marele condeier şi om de litere român basarabean **Vlad Pohilă**. Ea cuprinde între coperțile sale cartonate, inspirat ilustrate, o suită de „eseuri, tablete, cronici, interviuri, poezii”, care, toate laolaltă, se constituie într-o amplă cronică de evenimente politice, istorice şi culturale, trăite cu intensitate de autor în Canada, ca şi pe meleagurile natale din mult evocata şi iubita sa Basarabie, denumită cu duioşie **România Mică** (adică R.M., Republica Moldova).

Aşa cum am mai notat undeva, pe profesorul de istorie şi poetul **Iacob Cazacu-Istrati** l-am cunoscut aici în Toronto, la cenaclul revistei **„Observatorul”,** unde fusese însoțit de un mai vechi membru şi colaborator al revistei respective, poetul **Ion Segărceanu**. Acesta i-a şi dedicat în această carte poezia **„Sus, pe dealul Nistrului”** – o prelucrare după un vechi cântec popular basarabean. Ca fiu al acelor plaiuri, strămutat mai târziu în Bucureşti, unde am lucrat până la data stabilirii mele în Canada, m-am împrietenit repede şi strâns cu mai tânărul meu confrate basarabean, depănând amintiri comune şi împărtăşind aceeaşi dragoste profundă față de mirificul plai strămoşesc dintre Prut şi Nistru, ca şi față de marea patrie a suffletelor şi a limbii noastre – România. O bună perioadă, noul şi harnicul meu prieten, sosit în vizită la copiii şi nepoții săi, cu dese reveniri în satul baştinei sale, Vadul-Leca, a locuit în „bojdeuca” mea din Toronto, fapt devenit legendar, aşa cum a fost şi prietenia dintre **Eminescu şi Ion Creangă**, pe care poetul îl vizita la bojdeuca sa **din Dealul Țicăului**. De fapt eu, **bunelul Ovidiu Creangă** sunt, prin scrisul şi strădaiile mele, un vajnic continuator al celui care ne-a dăruit ca zestre spirituală minunatele **„Amintiri din copilărie”. „Bojdeucă”** am, cărți am, prieten poet am, aşa că totul este ca în cele mai frumoase întâmplări ale vieții. Mai rămâne ca, din pridvorul (mă rog, din balconul) casei mele, amicul **Cazacu-Istrati** să scrie o nouă şi minunată **„Sara pe deal”...** Cartea ce-i poartă semnătura reprezintă un bogat şi plin de culoare caleidoscop, un vast „puzzle” în care se adună şi se încheagă o succesiune de fragmente disparate, dând în cele din urmă imaginea generală şi relevantă a unor momente sudate între ele prin tema şi profunda vibrație a trăirii. Ideea centrală o reprezintă situația politică actuală a **Republicii Moldova**, cu ample şi minuțioase retrospecții istorice, cu ardente proiecții şi anticipații asupra devenirii şi revenirii sale la **Patria-mamă, România. Câmpul Românesc** de la **Hemilton** s-a dovedit a fi **„vatra”** fierbinte unde se adună întreaga suflare românească şi unde frații vastului spațiu **„de la Nistru pân'la Tisa”** se regasesc într-o comuniune de grai şi suflet, ca în celebra **„Doină” a lui Eminescu**. Este meritul organizatorilor de la **Câmpul Românesc** de a include în programele lor de vară momente speciale dedicate evenimentelor legate de istoria şi actualitatea politică a confraților noştri de peste Prut. Aici ne întâlnim cu toții, noi cei „localnici”,canadieni, cu pritenii noştri basarabeni din Toronto şi din alte meleaguri ale „frunzei de arțar”, cu invitați şi participanți din **Basarabia, România, S.U.A**. etc. Aici toți vorbim româneşte, ne destăinuim unii altora ca frați, ne împărtăşim gândurile, idealurile , ne făurim planuri de viitor, cântăm, jucăm şi ne ospătăm la mesele noastre comune din tradiționalele mâncăruri româneşti...

Cu un condei precis şi înzestrat, autorul descrie cu deosebită plăcere **Câmpul Românesc,** de care, prin toate manifestările de aici, el se simte sufleteşte atât de legat: **„Peisajul încântător cu sălciile pletoase de pe malul râului, vegetația bogată şi nealterată dau locului un aspect cu totul deosebit, în care vibrează un puternic sentiment de românism. Marele**

maestru, sculptorul român Nică Petre, a relizat aici busturile din marmoră ale lui M. Eminescu şi Nae Ionescu, precum şi Rotonda scriitorilor din exil (busturile din bronz ale lui Aron Cotruş, Gheorghe Donev, Vasile Posteucă, Mircea Eliade, Vintilă Horia şi Horia Stamatu. La instalarea ultimelor trei busturi am participat şi eu, lucru de care mă mândresc şi astăzi.” În acelaşi stil cald şi precis prezintă Programul activităţilor din cadrul **Săptămânii Culturale de la Câmpul Românesc** , notând cu vădită satisfacţie şi mândrie: „Iată şi în acest mod facem posibil ca toată Canada să afle adevărul**: Moldova e România**! Când mă întreabă cineva de ce am scris pe maşină numele a două ţari, le răspund că e o ţară cu doua nume, cum ar fi numele unei domniţe: Ana-Maria, aşa şi numele ţării mele este unul dublu**: Moldova-România. Şoptesc Moldova şi subînţeleg România, o dezmierd România şi subînţeleg Moldova. Acelaşi nume şi acelaşi dor”...**

Cu gândul la aceeaşi mândră **Ileana-Cosânzeana**, se dovedesc şi poeziile incluse de dl.**Cazacu** în prezenta sa carte, exprimând vocaţia de poet animat de profunda dragoste faţă de meleagurile natale de dincolo de Prut, în strânsă conexiune cu patria-mamă, România. Volumul este presărat cu o serie de fotografii ale membrilor familiei sale din **Canada**, ale diverşilor prieteni de aici şi basarabeni-vizitatori, participanţi la frumoasele manifestări de **la Câmpul Românesc – Hamilton. Aşadar, „Adevăruri pe frunze de arţar”** se... adevereşte ca o carte documentară de mare interes, din care răzbate puternicul fior al dragostei faţă de Basarabia naşterii şi vieţuirii sale, pe care el o numeşte România Mică, văzând-o, ca mulţi alţi conaţionali, reintegrată în chip firesc în patria unică şi indivizibilă România.

OVIDIU CREANGĂ
Toronto, Canada, 4.11.2013